

CARTA DEL DIRECTOR

Salvador Artés i Llovet, un allellenc exemplar

El dia 28 de febrer de 2016 es va morir en Salvador Artés a l'edat de 86 anys. Va néixer l'any 1930 i, per tant, pertany a una generació els membres de la qual van patir la guerra com a nens i, després, l'adolescència i la joventut els va coincidir amb els pitjors anys de la repressió.

Aquesta generació va viure una evolució extraordinària de les formes de vida, com mai no s'havia produït abans. Aquesta metamorfosi tan rotunda va afectar tots els vessants de l'existència: el polític, el social, l'econòmic, etc. Durant diverses dècades, un creixement urbanístic accelerat va propiciar una de les transformacions més espectaculars: el paisatge va canviar per sempre.

Quan fem balanç del resultat d'aquesta transformació, cal tenir en compte que l'evolució del pensament va lligat a cada època concreta. Sovint pensem que tenim una visió original de com veiem les coses, i oblidem que aquesta percepció està molt condicionada per les modes i els consensos del temps en què es produeixen. En el futur, tal vegada serem criticats per actuacions que ara ens pensem que fem bé.

A la segona meitat del segle passat va haver-hi un moment en què urbanitzar territori i construir xalets i torres, des dels ulls de molts contemporanis, era un sinònim de progrés. D'aquesta manera, quan l'Associació d'Antics Alumnes i d'Amics de l'Escola Pia va enderrocar el Cafè de Dalt i va construir uns dels primers pisos alts d'Alella, es va celebrar com un pas cap al progrés i la modernitat. Més tard, aixecar pisos en un casc antic va deixar d'estar ben vist, i la normativa actual fins i tot ho prohibeix.

Què vull dir amb això? Doncs que cal ser equànimes quan valorem el llegat de les generacions precedents. Alguns dels seus possibles desencerts no ho són per malícia. En el cas concret d'en Salvador Artés, mai no he tingut cap dubte de la seva integritat i bona fe. A més, puc explicar amb orgull que en els anys que vam compartir a la revista *Alella*, quan teníem una visió diferent d'un tema, sempre ens vam posar d'acord dialogant.

Per a mi, en Salvador Artés representa una generació que va haver de reconstruir una activitat cultural que havia malmès la

guerra. Aquella fornada d'allellencs va ser la que, per exemple, malgrat haver patit la prohibició del català, l'any 1960 va posar els fonaments del que és la segona revista més antiga escrita íntegrament en català: la revista *Alella*.

Però aquesta fita només és una de les moltes que va protagonitzar aquesta generació d'allellencs. Aquella fornada va ser rica en ciutadans que d'una forma altruista, com es feien les coses en aquella època, van dedicar feina i diners a, entre altres iniciatives, comprar un solar i construir-hi el Casal d'Alella; des de la societat civil, no com en l'actualitat

en que moltes d'aquestes iniciatives les deleguem en l'Ajuntament.

D'aquella generació, en què tants veïns van aportar dedicació i esforç en benefici del bé comú, en sobresurt una figura que trobem involucrada en gairebé totes les iniciatives cíviques. Ningú a Alella no ha fet tantes coses ni des de tants fronts com en Salvador Artés. Efectivament, individualment en algunes aportacions i col·lectivament en moltes altres, en Salvador Artés presenta un currículum tan impressionant que, a l'hora de recordar la seva persona, només podem fer que exclamar: gràcies Salvador, el teu exemple ens serveix de guia, continuarem el teu esforç per assolir una *Alella* millor.

En Francesc Reverter, amic personal d'en Salvador Artés i company de CiU, amb motiu del seu vuitantè aniversari, va confeccionar aquesta relació de bona part de les seves actuacions:

1946-1952. Adequació i ordenació de l'Arxiu Parroquial

1948. Ajuntament d'Alella. Recull i arxiu de la documentació municipal existent fins a l'any 1936.

1949. Creació de l'Agrupació fotogràfica d'Alella

1950. Direcció de l'obra teatral dels Pastorets de Folch i Torres, representada per primera vegada després de la guerra.

1959. Junt amb en Lluís Galera, llibre *Notes històriques de la Parròquia de Sant Feliu d'Alella*. Amb motiu de la col·locació de la primera pedra de l'Església Parroquial.

1960. Col·laboració en el butlletí de l'Associació Cristiana d'Antics Alumnes i Amics de l'Escola Pia, embrió de la revista *Alella*.

1965. Homenatge d'Alella a Antoni Gaudí amb la inauguració del monòlit.

1973. Impulsor i coordinador de les Festes del Mil·lenari del nom d'Alella, amb la creació de l'Aplec de l'arròs i de la Festa de la Verema, on la senyera va tornar a onejar al balcó de l'Ajuntament.

1976-1981. Secretari del Casal d'Alella.

1977. Impulsor de la primera Diada de l'11 de setembre amb el consentiment del darrer alcalde franquista, Jesús Barnadas. Col·locació de la placa en memòria dels Germans Leonart. S'estableix un pal amb la senyera presidint l'entrada al poble.

1980-1987. Delegat d'imatge i patrimoni en el nou Ajuntament democràtic. Adequació del nomenclàtor de carrers en substitució dels noms franquistes. Restauració del campanar romànic. Repicat de les parets de l'església.

1980. Propulsor, juntament amb en Bartomeu Llinàs, de la Masia Museu Can Magarola.

1995-1999. Primer Tinent d'Alcalde i regidor d'Urbanisme a l'Ajuntament d'Alella.

1997-2007. President del Consell Regulador de la DO Alella.

1999-2003. Alcalde d'Alella. Soterrament de les rieres i arranjamant del casc antic.

1999-2003. Vicepresident del Patronat de la Fundació Aymar i Puig. Patronat de què Artés va ser membre durant molts anys.

2003-2006. Regidor a l'oposició.

2006-2009. Impulsor de l'Espai de les golfes de l'església parroquial d'Alella.